TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 695/97

Mary Doris Farrugia

vs

Chairman Telemalta Corporation u b' digriet tal-31 ta' Mejju 1999 Maltacom p.l.c.

Illum 17 ta' Jannar, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrenti wara li ppremettiet illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta tal-1989, ir-rikorrenti sofriet ingustizzja billi ma gietx moghtija l-promozzjoni li kien jisthoqqlilha ta' "Executive Officer" minghajr raguni valida, anzi x'aktarx minhabba motivi politici.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor is-segwenti:

Illi r-rikorrenti kienet dahlet tahdem mal-Korporazzjoni intimata fil-grad ta' Clerk 1 fis-26 ta' Jannar 1987, pero' nghatat l-appointmant b'effett mill-1 t'April 1987. Ir-rikorrenti dejjem impenjat ruhha u hadet interess fix-xoghol li giet inkarigata taghmel u dejjem wettqet id-doveri taghha bl-akbar responsabbilta` u efficjenza.

Illi r-rikorrenti bdiet il-karriera taghha fis-sezzjoni tal-Amministrazzjoni tal-Korporazzjoni intimata u wara biss tmien xhur inghatat xoghol aktar responsabbli bhala segretarja, l-ewwel tal-engineer fl-Exchange taz-Zejtun u wara fl-ufficcju tal-Kap u Assistent Kap tat-Telekomunikazzjoni.

F'din il-kariga tal-ahhar, li kienet tokkupa fl-1989, ir-rikorrenti kienet minbarra x-xoghol normali taghha, taghmel ukoll xoghol ta' impjegata ohra li kellha l-grad ta' Administrative Assistant, fiz-zmien li din kienet tkun nieqsa mill-ufficcju.

Illi barra minn hekk, ir-rikorrenti kienet inkarigata wkoll taghmel xoghol segretarjali ghal diversi ufficcjali gholjin tat-Telemalta, fosthom il-Kap tat-Telekomunikazzjonijiet Interni, is-Senior Technical Officer u anke ghas-Segretarju tal-Bord xoghol ta' natura sensittiva u ta' responsabbilta' li r-rikorrenti dejjem wettqet b'success u ghas-sodisfazzjon shih tas-superjuri taghha.

Illi permezz tac-Cirkolari numru 42/89 datata 23 ta' Gunju 1989 il-Korporazzjoni intimata sejhet ghal applikazzjonijiet biex imtlew vakanzi fil-grad ta' Executive Officer.

Illi peress li ir-rikorrenti kellha l-kwalifiki, l-esperjenza u s-seniority necessarja ghal dan il-grad, hija applikat biex tigi promossa ghal Executive Officer.

Illi r-rikorrenti ssejhet u attendiet ghal interview li matulu rrispondiet korrettement ghall-mistoqsijiet kollha li sarulha u kienet kunfidenti ferm li kienet marret tajjeb. Hawnhekkk ir-rikorrenti xtaqet tirrileva li l-mistoqsijiet li sarulha waqt l-interview kienu mistoqsijiet semplici ferm u hi ma sabet ebda diffikulta biex tirrispondi ghalihom.

Illi madankollu meta hareg ir-rizultat ir-rikorrenti ma gietx promossa ghall-grad ta' Executive Officer, filwaqt li gew promossi numru ta' persuni li ghalkemm kellhom seniority daqs ir-rikorrenti ma kellhomx kwalifiki u esperjenza daqsha f'posizzjoni responsabbli.

Illi r-rikorrenti hasset li ma kien hemm ebda raguni valida ghaliex hija ma nghatatx il-promozzjoni li kien jisthoqqilha anzi r-rikorrenti sostniet li dan gara x'aktarx ghal mottivi politici.

Illi b'konsegwenza tal-ingustizzja li sofriet r-rikorrenti sofriet telf finanzjarju konsistenti fl-awment ta' paga relattiva ghall-grad ta' Executive Officer. Barra minn hekk il-fatt li ma nghatatx il-

promozzjoni ghal Executive Officer fl-1989, kellu konsegwenzi negattivi fuq il-karriera tar-rikorrenti, peress illi meta sussegwentement saret ir-riforma fil-korporazzjoni intimata, fl-1996 kienet terga' tigi promossa ghall-grad oghla, cioe' ghal Assistant Principal.

Illi b'hekk ai termini tal-Atta VIII tal-1997 ir-rikorrenti fil-perjodu fuq indikat garrbet ingustizzja u dan b'konsegwenza ta' distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita li saret jew inghatat bi hsara ghaliha, jew li minhabba fiha garrbet inkapacita' jew restrizzjoni u dana b'azzjoni mehuda mill-intimat.

Illi biex issostni l-ilment taghha, ir-rikorrenti kienet ser tressaq ix-xhieda murija fl-elenku anness.

Ghaldaqstant ir-rikorrenti talbet illi dan it-Tribunal joghgbu wara li jisma' x-xhieda u sottomissjonijiet tar-rikorrenti, jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att tal-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji u jordna illi jinghata rimedju lir-rikorrenti billi:

1. tinghata l-promozzjoni li kien jisthoqqilha ghall-grad ta' Executive Officer fiz-zmien li kellha tinghata tali promozzjoni;

2. tigi assimilata fil-grad ta' Assistant Principal skond ir-riforma tal-1996 b'effett retroattiv mid-data li sehhet dik ir-riforma;

3. tithallas l-arretrati ta' paga overtime u allowances li tilfet b'rizultat tal-ingustizzja li sofriet.

4. fl-eventwalita' li dawn ir-rimedji ma jistghux jinghataw, ir-rikorrenti talbet li jigi ordnat jithallas lilha kumpens fl-ammont ta' Lm5000 jew kull ammont iehor li ma jeccedix il-Lm5000 li dan it-Tribunal jidhirlu xieraq.
Bl-ispejjez ta' din il-procedura kontra l-intimat.

Ra l-elenku tax-xhieda u d-dokumenti esebiti mir-rikorrenti.

ECCEZZJONIJIET:
Ra r-risposta ta' l-intimat li eccepixxa:

1. Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ingustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahditha minn promozzjoni li kien haqqha.

2. Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-grad ta' Executive Officer kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrenti kienet applikat u anke ghaddiet billi gabet 55 marka minn 100.

3. B'danakollu n-numru ta' vakanzi kien limitat u ma gewx promossi dawk kollha li ghaddew. L-ahhar persuna li nhatret f' dan il-grad gabet 56 marka.

4. Illi l-marki li gabet ir-rikorrenti kienu mqassmin hekk: 4 minn 10 marki ghas-snin ta' servizz; 10 minn 25 marka ta' l-esperjenza; 21 minn 25 marka tal-kwalifiki; 12 minn 20 marka ghal

personalita'/present section; 3 minn 10 marki ghal Other sections u 5 minn 10 marki ghal General Knowledge.

5. Illi r-rikorrenti trid tissostanzja l-allegazzjoni taghha li kien hemm haddiehor li minkejja li kien kwalifikat u b'esperjenza inqas minnha nghata vantagg mhux misthoqqa fuqha. Il-korporazzjoni rrizervat li twiegeb ghal din l-allegazzjoni u tressaq xhieda dwarha meta r-rikorrenti taghti dettalji ahjar.

6. Ghaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talbiet tar-rikorrenti. Bl-ispejjez kontra taghha.

Ra l-elenku tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi r-rikorrenti pprezentat affidavit fejn semmiet li fl-4 snin li kienet ilha mat-Telemalta hadmet fi tliet sezzjonijiet u cioe` fl-amministrazzjoni, fl-External Plant u fl-ufficcju tal-kap tat-telekomunikazzjoni. Hi semmiet li "Deborah Darmanin mill-lista tal-marki rrizulta li t-total li nghatat huwa ta' 54 u mhux 56 kif gie

mnizzel fil-lista. Ghalhekk din effettivament gabet marka anqas minni izda xorta giet promossa."

In kontro ezami r-rikorrenti qalet li qed tilmenta mill-marki li nghatat ghal diversi kriterji. Semmiet ukoll xi persuni li nghataw marki aktar minnha. Dawn il-persuni kienu jahdmu f' sezzjoni wahda meta hija kienet tahdem fi tliet sezzjonijiet.

Xehed Joseph Mallia u pprezenta r-rapport tal-bord tal-ghazla kif ukoll il-kwalifiki li kellhom diversi impjegati.

Xehed Anthony Muscat li fl-1985 kien Head of Telecommunication fit-Telemalta. Ir-rikorrenti kienet tahdem taht id-direzzjoni tieghu. Hu qal li hi kellha speed, efficjenza kif ukoll motivazzjoni u koncentrazzjoni kbira fuq ix-xoghol. Hu qal ukoll li kien irrakkomandaha ghall-post ta' E.O.

Xehedet Mary Rose Tabone li semmiet li r-rikorrenti dejjem kienet efficjenti fix-xoghol taghha u dejjem kienet tilhaq it-target. Kienet dejjem skrupluza fix-xoghol taghha u kienet accurate hafna.

Xehed Ronald Azzopardi Gaffari Assistant General Manager Corporate Strategic Planning u qal li bejn l-1987 u l-1995 kien Deputy Head of Telecommunications stazzjonat San Gorg. Ghal perjodu ta' zmien ir-rikrorenti kienet segretarja tieghu. Hu kkonferma li r-rikorrenti kienet efficjenti hafna u tajba hafna fuq xogholha. Hi kellha sens ta' koncentrazzjoni eccellenti.

Xehed David Buttigieg li pprezenta prospett li juri l-kalkulazzjonijiet ta' x'telf setghet sofriet ir-rikorrenti fir-rigward tal-promozzjoni. L-ammont totali jammonta ghal Lm2112.80c.

KONKLUZJONIJIET:

Konsiderazzjonijiet Generali:

Fil-kawza fl-ismijiet Nathalie Attard vs Maltacom deciza minn dan it-Tribunal fl-24 ta' Ottubru, 2001 it-Tribunal qal:

Illi ghalhekk biex jasal ghall-konkluzzjoni dwar jekk saritx ingustizzja mar-rikorrenti mill-Maltacom, dan it-Tribunal irid f'dan il-kaz l-ewwel jara jekk sarux ingustizzji fl-ghoti tal-promozzjonijiet u wara jara jekk ir-rikorrenti haqqix l-ghoti tal-promozzjoni.

Fl-analisi ta' dak li sar irrizulta li:

l-artiklu 15 tal-Ftehim Kollettiv ghas-snin 1/10/86 sat-30/9/89 jghid "In the making of promotions and/or in the filling of vacancies, the Corporation considers the requirements of the job and the merit, qualifications, aptitude, experience and seniority of those being considered for promotion or the filling of vacancies. Fil-fatt is-Selection Board ma mexiex ezatt skond il-kriterji stabbiliti f'dan il-ftehim ghax ghalkemm seniority, experience, u qualifications huma imsemmija specifikament fil-ftehim kollettiv, zdiedu personality, other sections u general knowledge, waqt li thallew barra **merit** u

aptitude. L-aktar li hu preokkupanti huwa li dawn jidhru jaghtu wisq importanza lil elementi suggettivi u mhux tant dawk oggettivi bhal seniority u kwalifiki.

Is-selection Board hallew tibdil tan-nomenklatura kif imsemmi wkoll mill-Bord ta' l-Appelli dwar Promozzjonijiet;

Irrizulta li diversi haddiema li mhux suppost inghatw marki jew mhux daqshekk hadu marki; diversi haddiema li ma kellhomx kwalifiki inghataw punti fil-qasam tal-kwalifiki.

L-allokazzjoni tal-marki ta' hafna haddiema fil-qasam ta' esperjenza huwa manifestament zbaljat;

il-komputazzjoni tal-marki ta' xi whud hija zbaljata;

ir-rizultati ma gewx ippublikati xhur wara li hargu. Wara zmien l-impjegati setghu jaraw biss il-marka totali taghhom, u xi sena u nofs ilu dawn il-marki kienu tpoggew ghad-dispozizzjoni tal-haddiema tat-Telemalta;

il-personal files tal-applikanti ma gewx ezaminati;

Illi ghalhekk jirrizulta bl-aktar mod car li saru kwantita' kbira ta' irregolaritajiet fl-ghoti tal-promozzjonijiet. B'hekk diversi nies li ma kiex haqqhom jigu moghtija promozzjoni inghataw l-istess promozzjoni. Certament it-Tribunal mhux qieghed jezamina l-aspett tal-ingustizzji b'mod li jindahal f'min gja ha

promozzjoni meta mhux suppost ghax dwar dan ma jista' jaghmel xejn, izda ghandu l-obbligu li jipprova jaghmel l-ahjar tieghu biex jirrimedja l-ingustizzji li saru. Dan spiss hu ferm difficli.

Biex tigi mnaqqsa din l-ingustizzja manifesta hemm bzonn li dan it-Tribunal jalloka xi marki ohra fejn ikun il-kaz u b'hekk minn gie ingustament imholli barra ikun jista' jibbenefika mill-process odjern. Biex dan isir u kemm jista' jkun b'mod oggettiv l-allokazzjoni tal-marki trid tigi modifikati li l-kriterju oggettiv dwar seniority [snin ta' servizz] jinhadem fuq bazi ta' 20 marka, u Kwalifiki fuq bazi ta' 40 marka u b'hekk il-kwalifiki oggettivi ikollhom 60%. Experience tinzel ghal 15, Personality 15, Other Sections 5, u General Knowledge 5. Dan l-esercizzju jrid isir mit-Tribunal biss fil-kaz ta' min applika. Ghalkemm it-Tribunal mhux sejjer imiss il-marki, hlief ghal kif inghad, fil-kriterji ta' other sections, u general knowledge, jekk ikun il-kaz irid jara jekk il-marka dwar personality hijiex gusta.

Ukoll ir-rikorrenti irid mhux biss li ssirilhom formula matematika li biha l-marki allokati jigu sostitwiti; izda fejn pruvat li saru zbalji dawn il-marki jridu l-ewwel jigu modifikati b'mod li jekk dawk li hadu l-promozzjonijiet inghataw ghall-istess kwalifiki bhar-rikorrent 10 marki, bl-istess mod irid li r-rikorrent jinghata dawn il-marki.

Fl-ahhar nett jigi rilevat li biex persuna tiehu l-promozzjoni ma kienx sufficjenti li jghaddi izda ried jidhol fil-cut-off section

tal-promozzjonijiet. Hawn ukoll trid issir kunsiderazzjoni ohra; kawza ta' dak li sar numru ta' nies [xi terz ta' dawk li saru] u li hadu l-promozzjoni ma kienux johduha b'mod li l-cut-off irid jizdied b'terz.

Konsiderazzjonijiet dwar ir-rikorrenti:

Xehedu Anthony Muscat, Mary Rose Tabone u Ronald Azzoppardi Gaffari u qalu li r-rikorrenti kienet efficjenti, ta' koncentrazzjoni kbira, kuxjenzjuza hafna u kienet preciza f' xogholha.

Konsiderazzjonijiet finali:

B'dak li intqal fuq il-marki tar-rikorrenti ghandhom jigu revizi b'dan il-mod:

Dwar ***years of service*** ir-rikorrenti trid tinghata 8;

Dwar ***experience*** ir-rikorrenti nghatat 10. Bil-formula hawn fuq imsemmija din ssir 6;

Dwar ***kwalifiki*** kienet inghatat 21. Bil-formola l-gdida tinghata 34;

Dwar ***personality*** ir-rikorrenti nghatat 12; bil-formola fuq imsemmija ssir 9;

Dwar ***Other Sections*** ir-rikorrenti nghatat 3 u ghalhekk il-marka l-gdida taqra 2;

Dwar ***General Knowledge*** ir-rikorrenti nghatat 5 u ghalhekk il-marka l-gdida taqra 3;

Dan itella' t-total tal-marki tar-rikorrenti ghal 62.

Ghal dawn il-motivi it-Tribunal jichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` intimata. Jilqa' t-talba tar-rikorrenti u peress li jsib l-ilment

gustifikat jirrikmanda li r-rikorrenti tinghata rimedju kompensattiv billi tinghata l-kariga ta' Executive Officer b'effett mill-5 ta' Gunju, 1987 u titpogga fil-lista ta' seniority daqs kemm hadet il-promozzjoni dak in-nhar, kif ukoll li tithallas d-differenza fil-paga li sofriet basta dan ma jaqbisx is-somma ta' Lm5000.

Spejjez kontra s-socjeta` intimata.